

6 april 2020

Aan de leden van Provinciale Staten van Drenthe

Betreft: Investeringsagenda 2020-2023

Geachte leden van Provinciale Staten

Binnenkort behandelt u in de Staten de onlangs door het college van GS gepresenteerde Investeringsagenda 2020-2023 Drenthe, mooi voor elkaar! De behandeling van deze agenda vindt als gevolg van de Coronacrisis plaats in bijzonder zorgelijke omstandigheden. De samenwerkende Drentse natuur- en milieuorganisaties waarderen het dat het college binnen deze context dit perspectief presenteert. Wij zetten met kracht onze schouders onder de voorliggende opgaven en werken graag met u samen aan een gezonde, duurzame en toekomstbestendige provincie.

De Coronacrisis sterkt ons in de overtuiging van de noodzaak tot investeren in een gezonde leefomgeving en een circulaire economie. Daar wordt de wereld mooier van en Drenthe beter. Het geeft perspectief voor een betrouwbare energievoorziening, een toekomstgerichte landbouw en gezonde recreatie dicht bij huis. Het is goed voor de werkgelegenheid, zeker en juist in onze provincie. Het legt verbindingen tussen producent en gebruiker op regionale schaal. Het zorgt uiteindelijk voor een propositie die gewaardeerd wordt en die leidt tot een goed vestigingsklimaat

Dit is een belangrijk moment om een koppeling te maken tussen de investeringen en verduurzaming van de economie. Zo kunnen de doelen met betrekking circulariteit, biodiversiteit en energie en klimaat - in lijn met de oproep van VN-baas Gutteres - gekoppeld worden aan opbouw van een meer duurzame en inclusieve economie.

Vanuit deze visie hebben we ook deze investeringsagenda bekeken. Wij geven u graag een aantal zaken mee voor de behandeling en de besluitvorming en gaan daarbij in op het algemene beeld en op een aantal specifieke thema's.

Algemeen

We zijn enthousiast over de lijn in deze investeringsagenda waarin inclusiviteit voorop staat, voor mens, plant en dier. Kortom, voor de samenleving in Drenthe als geheel. Daarnaast kiest de investeringsagenda onder de paraplu van algemene thema's voor speerpunten die ons aanspreken. Zij sluiten aan bij de aanbevelingen die wij u voor deze bestuursperiode eerder hebben aangereikt (zie kader en [Pamflet groene speerpunten](#)) en vormen een goede impuls voor de komende periode waarin we de gevolgen van de Coronacrisis moeten gaan opvangen.

Stad en platteland

We ondersteunen van harte de voorgestane ruimte die geboden wordt voor een nieuwe balans in een inclusieve samenleving. De agenda kiest voor speerpunten ruimtelijke kwaliteit d.m.v. herstructurering van kernen, een binnenstadfonds en investeert in toekomstige woon- en leefvoorzieningen. Levensloopbestendige woonvormen, het combineren van functies en opgaven zijn zaken die ons aanspreken maar ook uitdagen, omdat hier combinaties gemaakt kunnen worden met duurzaamheid, groen in de buurt en circulaire kringlopen op lokale schaal. De proeftuin Gieten van woningcorporatie De Volmacht en de aanpak van Assen waarbij met nadruk is gekozen voor stedelijke herstructurering, omarmen wij en zijn voorbeelden waarbij de provincie kiest voor een aanjagersrol.

Ook de keuze om te investeren in natuur-inclusieve landbouw is daar een goed voorbeeld van. In de agenda BBB wordt ruimte geboden aan initiatieven die extra waarde creëren voor boer, burger en biodiversiteit. Niet ten koste van, maar juist rekening houdend met elkaar. Deze investeringen geven richting aan de benodigde transitie die nodig zijn om de landbouw volhoudbaar te maken; voor de Drentse boeren, voor de Drentse natuur en het Drentse landschap. Daarmee bereiden we de Drentse landbouw tijdig voor op nieuwe eisen van de markt en het gemeenschappelijk landbouwbeleid en geven we zelf invulling aan het landelijke Deltaplan Biodiversiteitsherstel.

Wij zien hier ook koppelkansen met waterveiligheid en –kwaliteit (beschikbaarheid voldoende water) en een innovatieve en circulaire economie (streekproductie, lokale kringlopen en grondstofstromen). Tenslotte zijn er mogelijkheden voor combinaties met de aanplant van bos en bomen. Voor de aanplant van bomen zijn er ook kansen voor burgerinitiatieven (voedselbossen, dorpsbosjes en groene schoolpleinen) en/of op grotere schaal middels herstelprogramma's waarbij landschapsherstel is te combineren met de CO2 en klimaatopgaven.

Onze eerdere aanbevelingen voor deze bestuursperiode:

1. *Investeer in de circulaire economie; innovatief, green tech en bio-based.*
2. *Maak meer werk van een Drents Energieakkoord en zet besparing daarin op nummer 1.*
3. *Verbind natuur met water, gezondheid en recreatie. Versterk de biodiversiteit en rond het Drentse Natuurnetwerk af.*
4. *Realiseer een zelfvoorzienend schoon watersysteem en benut de unieke kwaliteiten van de Drentse beken.*
5. *Kies voor kringlooplandbouw, natuur-inclusieve landbouw en een grondgebonden melkveehouderij.*
6. *Ga voor ruimtelijke ontwikkelingen met kwaliteit en zet inbreiding en herstructurering daarbij voorop.*
7. *Versterk het landschap en het daaraan verbonden erfgoed en cultuurhistorie voor de identiteit, recreatieve waarde en de (be)leefbaarheid van het platteland.*
8. *Geef voorrang aan schone en slimme mobiliteit.*
9. *Ondersteun de energieke samenleving.*
10. *Stimuleer co-creaties en allianties met maatschappelijke partners.*

Regionale economie en werkgelegenheid: kansen benutten

Wij steunen de inzet die u onder dit thema schetst. Bij de investeringen in recreatieve ontwikkeling kiest u voor een prominente plek voor fietsen en wandelen en het voortzetten van de lijn van vitale vakantieparken. We zien kansen voor de toekomst van recreatie en toerisme in Drenthe. Meer medelanders zullen hun vakanties doorbrengen in eigen land. De kwaliteit van onze natuurgebieden, de cultuurhistorische waarden, de vele verhalen, de rust en de ruimte, ze zullen alleen maar unieker en meer gewaardeerd worden in de toekomst. Kwalitatieve natuur- en cultuurgerichte (verblijfs-)recreatie past daar goed bij.

Ten aanzien van recreatie stellen we voor de investering af te stemmen op de hoofdlijn van Bestemming 2030. Daarin wordt een breed gedragen richting gekozen die past bij de identiteit van Drenthe. Daarbij vragen we aandacht voor het feit dat met de voorgenomen investeringen ook rekening wordt gehouden met het vervolgbeheer en –onderhoud (door bewoners/vrijwilligers, eigenaren/terreinbeheerders, ondernemers). Alleen zo houden we de kwaliteit van het product Drenthe overeind en komt de investering blijvend tot zijn recht.

Investeren in de recreatieve infrastructuur is niet alleen voor de recreant van belang maar ook voor Drenten zelf. Zij zijn de grootste genietters van de wandel- en fietspaden, van de zwemplassen, de heide, bossen en beekdalen. Daarmee blijven ze gezond en gelukkig en krijgt de sociale agenda vorm en inhoud.

Ook het speerpunt om te investeren in het vergroenen van de chemiesector kunnen wij omarmen. Wij geven de suggestie mee de scope hier wel wat te verbreden en ook de transitie in de food-sector hierin een plek te geven.

Klimaat en energie: op zoek naar ruimte en draagvlak

De geschetste inzet voor dit thema kunnen wij volledig ondersteunen. Economie en ecologie hebben baat bij een voortvarend klimaatbeleid. Via onze energierekening stromen ieder jaar honderden miljoenen euro's onze provincie uit. Met energiebesparing en decentrale duurzame opwekking kunnen we hier grote winst maken. Het maakt ons bovendien minder afhankelijk van de fossiele bronnen uit instabiele landen. Investeren in energiebesparing in bestaande woningen biedt kansen voor werkgelegenheid en zorgt voor vermindering van woonlasten. Met nieuwe financieringsaanpakken kan deze energiesprong ook in Drenthe worden gemaakt. De voorziene investeringen in coöperatieve ontwikkeling kunnen bovendien bijdragen aan de gewenste meer sociale energietransitie en sluit daarmee ook beter aan bij de sociale agenda.

Met elkaar

Wij werken de komende periode graag samen met de provincie en andere partners om de beoogde doelen van de investeringsagenda te realiseren met klinkende resultaten. Samen verbinden we de thema's natuur, landschap, water, energie, klimaat en recreatie aan de duurzame en economische ontwikkeling van Drenthe.

Tot een nadere toelichting zijn wij uiteraard altijd bereid.

Hoogachtend,

Sonja van der Meer
Het Drentse Landschap

Marjet Korf
Natuurmonumenten

Reinder Hoekstra
Natuur en Milieufederatie Drenthe

Erik de Grijter
Landschapsbeheer Drenthe

Mark Tuit
IVN Natuureducatie

Bert Hummelen
Staatsbosbeheer